

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg Folk		
Administrasjonsutvalget		
Kommunestyret		

Utredning skolestruktur i Inderøy kommune

Rådmannens forslag til vedtak

Med bakgrunn i utredningen gjennomført vinteren og våren 2016 vedrørende ny skolestruktur for framtida i Inderøy kommune, kommer rådmannen med følgende forslag til vedtak:

- Lyngstad skole og Utøy skole slås sammen med Sakshaug skole i løpet av en to-årsperiode - med ferdigstillelse i 2018. Det etableres en ny skolekrets, utover dette vil det ikke være endringer i skolekretsgrensene.
Endringene gjennomføres i to trinn:
 - Elevene fra Lyngstad overføres ved skolestart i 2017. Dette kan gjøres uten ytterligere utvidelser av areal. Det kan muligens bety bruk av noe tilleggsareal i 2017-2018, men dette lar seg løse.
 - Overføring av elevene fra Utøy skole skjer ved skolestart 2018. Det fordrer et nybygg/påbygg på Sakshaug skole og igangsettelse av planlegging/byggeprosjekt vinteren 2017.
- Mosvik skole består i første omgang, noe som er i tråd med de føringer som ligger i intensjonsavtalen, inngått mellom gamle Mosvik og gamle Inderøy kommune.
Dersom elevtallet ved Mosvik skole faller ytterligere, som prognosene fra SSB tilsier, f.eks. under 45-50 elever, overføres elevene fra Mosvik skole til Sakshaug skole.
- Det vil bli opprettet et utvalg som vil få som mandat å se nærmere på etterbruk av ledige skolebygg. Utvalget skal både ha administrativ og politisk representasjon, samt representasjon fra aktuelle skolekretser. Rådmannen bes om å legge fram en politisk sak som beskriver og

utdyper både organisering, involvering, prosess og avgrensning for arbeidet som utvalget skal foreta seg.

- Rådmannen bes om å igangsette de nødvendige omstillingsprosesser som involverer berørte ansatte. Tett involvering av tillitsvalgtapparatet vil være viktig i denne sammenheng. For øvrig vil omstillingsprosessene bli gjennomført i tråd med Arbeidsmiljølovens bestemmelser, samt relevant avtaleverk.
- I den videre prosessen knyttet til etablering av ny skolestruktur, skal representanter fra de aktuelle skolekretsene involveres. Dette for å kunne sikre god medvirkning.
- Rådmannen bes om å innarbeide de økonomiske konsekvenser av strukturendringene i kommende økonomiplan for 2017 – 2020, med spesielt fokus på ressursjustering for Mosvik skole.

Bakgrunn

HISTORIKK

Skolestrukturen i gamle Inderøy har i mer eller mindre grad ligget fast i over 50 år. To skoler ble nedlagt på 1960-tallet; Verstad skole i 1961 og Stokkan skole i 1962. Dette ble gjennomført like i forkant av kommune-sammenslåingen i 1963.

I Mosvik kommune har det vært flere skolenedleggelser de siste 10-15 år. Den siste var i 2010 da Framverran skole ble lagt ned, og ungdomsskolen ble flyttet over til Straumen.

Siden kommunesammenslåingen mellom gamle Inderøy og Mosvik kommune i 2012, har den nye kommunen hatt en ungdomsskole og seks kommunale barneskoler fordelt på kretsene Mosvik, Utøy, Lyngstad, Sandvolla, Sakshaug og Røra.

Første gang utredning av skolestrukturen ble foreslått, var i budsjettprosess for 2014; det vil si høsten 2013. Utredning skolestruktur ble også løftet som en aktuell sak i økonomi- og kvalitetsutredningen (Mulighetsstudiet) fra mai 2015.

Endelig vedtak om utredning av ny skolestruktur kom i kommunestyret 11.12.15 i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjett og økonomiplan for 2016-2019.

Bakgrunnen for at skolestruktur er tatt opp til vurdering, kan oppsummeres på følgende måte:

- Elevtallsutvikling
- Økonomi
- Krav til fagkompetanse/fagmiljø og krav til mer fagsamarbeid
- "Retten til en venn"
- Rekruttering
- Sårbarhet ved små enheter

Det henvises for øvrig til økonomi- og kvalitetsutredningen fra 2015 (Mulighetsstudien), utredningsrapporten fra PwC/Telemarksforskning og andre grunnlagsdokumenter, for å få en nærmere utdyping av ovennevnte punkt.

Kommunestyrets vedtak i juni 2016 i sak 33/2016 – *Kommunereformen – endelig vedtak*, må også ligge til grunn ved behandling og vedtak i sak om ny skolestruktur. Avsnitt 2 i vedtaket i sak 33/2016 fra 24.06.16, lyder som følger:

Et bærekraftig selvstendighetsalternativ forutsetter betydelige kostnadsreduksjonstiltak, herunder strukturtiltak på oppvekst og på helse-, bistands- og omsorgsområdet, samt inntektsforbedringstiltak. Selvstendighetsalternativet forutsetter også vesentlige reduksjoner i løpende investeringsnivåer.

Målsettingen med en ny skolestruktur for framtida i Inderøy kommune, er å sikre at man ivaretar hver enkelt elev på best mulig måte; det vil si at man sikrer at alle elever i Inderøy har et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø – og ikke minst et godt faglig tilbud. I tillegg skal en ny skolestruktur bidra til en økonomisk effektiviseringsgevinst.

UTREDNING SKOLESTRUKTUR - PROSESS

Utredningsarbeidet ble satt i gang i februar 2016 med hovedutvalg FOLK som styringsgruppe.

Prosjektorganisasjon:

POLITISK STYRINGSGRUPPE: Hovedutvalg Folk

ADMINISTRATIV STYRINGSGRUPPE for utredning skolestruktur:

rådmann, assisterende rådmann, rådgiver økonomi, rådgiver personal, HTV

Utdanningsforbundet, HTV Fagforbundet

Ansvarlig for mandat og utredning skolestruktur: ass. rådmann

ARBEIDSGRUPPE: ansatte innen oppvekstsektoren (enhetsledere, lærere, fagarbeidere, styrer), HTV Utdanningsforbundet, HTV Skolelederforbundet, hovedverneombud, PPT, familiesenteret

REFERANSEGRUPPER: ansatte, tillitsvalgte (ATV), foresatte, elever, representanter fra FAU og SU, representanter for frivilligheten.

Organisert med en referansegruppe i hver skolekrets.

Det har vært viktig for politikerne og rådmannen, å ha stor grad av medvirkning og involvering i utredningsarbeidet. Møter er gjennomført i flere omganger i styringsgruppen, arbeidsgruppen og referansegruppene. Saken har også vært tematisert i rektorgruppen i flere runder.

Saken har vært temasak i hovedutvalg FOLK ved flere anledninger våren 2016. Dialogmøter med referansegruppene og arbeidsgruppen er gjennomført 29. februar og 24. april.

Utredningsrapporten fra ekstern utreder, PwC/Telemarksforskning, ble levert 10.mai, og en tilleggsbestilling ble levert medio mai. Høringsrunden er gjennomført i perioden 10.05.16 – 06.06.16.

Etter en samlet vurdering, basert på elevtall/folketallsutvikling, økonomi, organisering av skolebygg, kvalitet, betydning for lokalsamfunn og skoleskyss, anbefalte PwC Inderøy kommune å gå videre med alternativ 3;

Mosvik, Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug/Sandvolla, og noen elever fra Sakshaug krets flyttes til Røra og Sandvolla. (Medfører nye skolekretsgrenser.)

To folkemøter er gjennomført i etterkant av at rapporten ble framlagt; 30.05 og 01.06.

Ordfører og administrasjon har også deltatt på flere storforeldremøter i grendene i løpet av våren.

Man fikk en justering av den politiske beslutningsprosessen i hovedutvalg FOLK den 10.mai. Politisk behandling av saken ble utsatt fra juni til september 2016.

Det er gjennomført to spørreundersøkelser i juni; en for ansatte og en for foresatte med barn i alderen 1-12 år. Svarprosenten på undersøkelsene ligger på henholdsvis 80 % og 62 %.

Antall mottatte svar kan gjerne sammenfattes i en matrise på følgende måte:

	Tidsrom	Antall utsendte undersøkelser	Antall svar	Antall svar i %	Kommentar
Undersøkelse foresatte	14.06-06.07	827	512	62*	Alle foresatte har ikke mottatt undersøkelse, og svarene kan dermed til en viss grad være misvisende; se kommentar under.
Undersøkelse ansatte	09.06-16.06	132	105	80	Svarprosenten anses å være bra.

*Svarprosenten for undersøkelsen til foresatte er av de foresatte som har mottatt spørreundersøkelsen. Det har vist seg at det har vært vanskelig å nå ut til alle foresatte, delvis på grunn av tekniske problemer/filter i programvaren og delvis fordi man ikke har hatt epost-adresser til alle foresatte med barn i alderen 1-6 år.

Dette ble forsøkt kompensert ved at man:

- Varslet foresatte i barnehagene om spørreundersøkelsen
- Annonserte på hjemmesiden
- Informerte i ulike møter om undersøkelsen og ba foresatte om å ta kontakt dersom de ikke hadde fått den

Alle referat og dokumenter vedrørende utredning skolestruktur, er lagt ut på kommunens hjemmeside.

BEFOLKNINGSUTVIKLING OG ELEVTALLSUTVIKLING

Ut fra prognoser gitt av SSB vil befolkningsveksten i Inderøy kommune fra 2016 fram til 2040, ligge på ca. 7,2 %, mot 17,3 % for Nord-Trøndelag og 21,3 % for landet for øvrig.

I rapporten levert av PwC i mai 2016, får man presentert prognoser for befolkningsutvikling i Inderøy i ulike aldersgrupper fram til 2040 (kilde: SSB MMMM, 2016):

Aldersgrupper	2016	2016-2020	2021-2030	2031-2040	2016-2040
0-5 år	1,9 %	8,2 %	6,2 %	-1,2 %	15,5 %
6-15 år	-1,8 %	-5,9 %	5,2 %	3,3 %	3,5 %
16-18 år	1,4 %	1,7 %	-8,2 %	10,3 %	-1,0 %
19-66 år	-0,7 %	-2,1 %	-1,9 %	-1,3 %	-4,9 %
67-79 år	3,5 %	18,3 %	6,5 %	2,6 %	30,8 %
80-89 år	4,9 %	10,1 %	73,5 %	10,4 %	127,5 %
90 år og eldre	3,2 %	-1,6 %	15,9 %	100,0 %	131,7 %
Sum	0,1 %	1,2 %	3,7 %	2,2 %	8,2 %

For aldersgruppen 6-15 år forventes det at utgiftene vil øke marginalt med ca. 2,3 MNOK i perioden fram til 2040. Sammenlignet med utgiftsøkningen som forventes for den eldre delen av befolkningen blir dette lite, som betyr aldersgruppene konkurrerer om ressursene. I samme periode forventes det økte kostnader knyttet til aldersgruppen over yrkesaktiv alder på hele 106 MNOK. Dette betyr at det er nødvendig å gradvis vri ressursbruken over fra oppvekstområdet til pleie- og omsorgssektoren. Dersom vi studerer befolkningsveksten i kretsene finner vi følgende: Sakshaug krets har i perioden 2012-2015, som tabellen under viser, hatt den største befolkningsveksten og Røra krets den største tilbakegangen.

Årstall/grend	2012	2013	2014	2015	Vekst
Sakshaug	2251	2283	2269	2325	3,3 %
Røra	1300	1216	1237	1228	-5,5 %
Sandvollan	1123	1119	1101	1105	-1,6 %
Utøy	830	834	827	846	1,9 %
Mosvik	790	795	831	800	1,2 %
Lyngstad	467	464	455	458	-2,0 %
Innbyggertall	6761	6711	6720	6772	0,16 %

Befolkningsutvikling i grendene 2012-2015 (kilde: Plan og miljø)

Vekst i grendene betyr ikke nødvendigvis vekst i barnetallet. Det er avhengig av hvilke botilbud som er tilgjengelig og/eller tilbys. Når det gjelder Røra krets, er det sannsynligvis å forvente en vekst i barnetall ved full utbygging av boligfeltet Åsen.

Det er svingninger i fødselstall fra år til år i kretsene, men det er en nedgang i antall fødte i de fleste kretsene de siste årene.

Fødselsår	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Skolestart høst	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sakshaug	25	32	16	25	18	15	18	21
Sandvollan	16	15	15	6	18	10	11	9
Røra	10	12	20	14	16	18	10	9
Utøy	15	9	15	9	11	15	7	8
Lyngstad	9	7	8	5	3	3	14	7
Mosvik	10	6	3	8	10	7	7	2
SUM	85	81	77	67	76	68	67	56*

Andel fødte barn per krets 2009-2016 (kilde: helsestasjonen Inderøy kommune)

*2016- fødseltall: 26 fødte per dato (13.06.16) og 30 gravide som har termin dette året går til svangerskapskontroll hos jordmor her. Det er, i tillegg, hvert år noen gravide vi ikke vet om som går til kontroll andre steder.

Det vises for øvrig til tallmaterialet vedrørende elevtallsutvikling fra Mulighetsstudien i 2015 og rapporten fra PwC (mai 2016).

UTREDNINGSLTERNATIVENE

PwC/Telemarksforskning har utredet følgende alternativ:

ALTERNATIV 1 Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug

ALTERNATIV 2 Mosvik, Lyngstad og Utøy slås sammen. Ny skole

ALTERNATIV 3 Mosvik, Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug/Sandvollan og noen elever fra Sakshaug krets flyttes til Sandvollan og Røra. Nye skolekretsgrenser

ALTERNATIV 4 Alle elever i 1.-7.trinn samles på en felles barneskole – Sakshaug skole

ALTERNATIV 5 Alle elever i 5.-7-trinn samles på Sakshaug skole

ALTERNATIV 6 Utøy slås sammen med Mosvik. Lyngstad slås sammen med Sakshaug og Sandvollan

ALTERNATIV 7 Utøy slås sammen med Mosvik og Lyngstad

Alternativ	Antall elever etter strukturendring	Antall elever som trenger skoleskyss*	Kommentar ***
1	Ca. 320 på Sakshaug	Ca. 120 (73)	Elevtall andre skoler som før.
2	Ca. 175 på Utøy	Ca. 105 (50)**	Elevtall andre skoler som før.
3	Ca. 295 på Sakshaug Ca. 135 på Sandvollan Ca 115 på Røra	Ca. 175 (95) + 35	Nye skolekretsgrenser. Ca 10 elever til Røra krets og 25 elever til Sandvollan krets. Skoleskyss: Ca 210 inkludert elever som flyttes til Sandvollan/Røra
4	Ca. 585 på Sakshaug	Ca. 394	En barneskole i Inderøy.
5	1.-4-trinn: se kommentar 5.-7-trinn på Sakshaug:	Ca. 175	1.-4-trinn: Elevtall i/på Mosvik, Utøy, Lyngstad, Sandvollan, Røra og Sakshaug er på hhv.: 36, 49, 24, 63, 49, 99

6	Ca. 125 i Mosvik Ca. 135 på Sandvollan Ca. 115 på Røra Ca. 210 på Sakshaug	Ca. 120 (73) + elever som flyttes fra Sakshaug krets (20-35?)	Elevtall på Sandvollan og Sakshaug vil avhenge av hvor man deler skolekretsen på Lyngstad.
7	Ca. 100 i Mosvik Ca. 75 på Lyngstad	Ca. 73 (45) + 35	Nye skolekretsgrenser. Ca 10 elever til Røra krets og 25 elever til Sandvollan krets. Skoleskyss: Ca 210 inkludert elever som flyttes til Sandvollan/Rør. Elevtall andre skoler som før.

*Elever som trenger skoleskyss fra kretsene pga. endring i skolestruktur. Tall i parentes er antall elever med skoleskyss per i dag i samme kretser.

**Tar utgangspunkt i at den nye felles skolen ligger på Utøy.

***Tall vedrørende antall elever og skoleskyss er tatt fra rapporten fra PwC/Telemarksforskning, men med utgangspunkt i eksisterende elevtall fra skolestart 2016 som utgangspunkt for endringene.

NB! Per i dag er det 23 elever ved Sakshaug skole som har skoleskyss.

OPPSUMMERING ETTER HØRINGSRUNDE

Det ble levert i alt 33 høringssvar fra private, referansegrupper, grendelag, idrettslag, organisasjoner for ansatte (lærere og fagarbeidere), ansatte ved skolene o.a.

Følgende synspunkt er kommet fram:

- En del ønsker større enheter som gir mulighet til fulldelte skoler.
- Endring av skolekretsgrensene ønskes av to høringssvar (ref.gruppe Mosvik og ref.gruppe Sandvollan). Flere (4), bl.a. fra Sakshaug krets, er kritiske til endringer i skolekretsgrensene.
- Deling av skolekretsgrenser er ikke ønskelig (ref.gruppa Lyngstad, Inderøy Senterparti)
- Ingen av høringssvarene går inn for alternativene 1, 3,4 og 5.
- Ni (9) høringssvar ønsker å beholde skolestrukturen som i dag (nullalternativet); noen av dem som en foreløpig løsning. (Av disse er tre enkeltpersoner/privatpersoner og to mindre grupper av privatpersoner/ektepar.)
- *Alt.2 Mosvik, Lyngstad og Utøy slås sammen* er ønsket av to (2) (privatperson/mindre gruppe privatpersoner), og to (2) har det som alternativ 2 (privatperson og ref.gruppa Utøy).
- *Alt.6 Utøy slås sammen med Mosvik. Lyngstad slås sammen med Sakshaug og Sandvollan*, er ønsket av tre (3) av høringssvarene (ansatte skole/bhg Sandvollan, ref.gruppa Sandvollan, ref.gruppa Mosvik)
- *Alt.7 Utøy slås sammen med Mosvik og Lyngstad* (Elevene fra Utøy deles mellom skolene) er ønsket av en (1) av høringssvarene.
- Utdanningsforbundet, Skolelederforbundet og Fagforbundet ønsker fulldelte skoler.
- Flere uttrykker ønske om å se hele oppvekstløpet under ett; altså at man også må se på organiseringen av barnehagen.
- Flere (4) vektlegger at man må hensynstas intensjonsavtalen fra 2012.
- Helsestasjonen: Færre skoler vil bety mer helsesøsterressurs på de resterende skolene (mer tid). Det vil komme alle elevene til gode.
På de små skolene ser man at det er vanskelig for noen barn å finne noen de matcher med.
Flere er ensomme.
Det registreres at det på de små skolene er svært sårbart ved sykefravær hos ansatte.
- PPT: En viss skolestørrelse er å anbefale.

Positive faktorer med større enheter/skoler: større og bredere fagmiljø, høyere kompetanse samlet sett, mer fleksibilitet mht. organisering, fulldelte undervisningsgrupper, større muligheter for differensiering innenfor trinn, enklere å iverksette spesialpedagogisk arbeid/tilpasset opplæring innenfor større grupper, ved god grunnbemanning kan utbytte til elever med spesielle behov ivaretas innenfor ordinær organisering, mer to-lærer gir bedre tilpasset opplæring, større miljø gir muligheter for å finne en som "matcher" dem.

Positive faktorer med små enheter/skoler: Større muligheter for å bli "sett", færre personer og mindre støy muligheter for mindre stress, enklere å få til alternative undervisningsdager, du har få å lene deg på og må stole på deg selv, berikelse for nærmiljøet å ha skole(og barnehage), opprettholdelse av distriktene.

Viser for øvrig til de fullstendige høringssvarene for ytterligere informasjon.

OPPSUMMERING AV SPØRREUNDERSØKELSENE

1. Spørreundersøkelse for ansatte

Svarprosenten er på 80. Det tilsvarer 105 ansatte.

Kvalitative faktorer som vektlegges høyest av den enkelte (svært viktig) er psykososialt miljø elever, arbeidsmiljø ansatte, samarbeid med heimen.

Derneft kommer (svært viktig + ganske viktig) kompetanse i fag, voksentetthet og lærertetthet, muligheter for faglig samarbeid og fagnettverk, uteområdet, materiell, tid og ressurser til utviklingsarbeid, tilgang på funksjoner som helsesøster, miljøarbeider etc.

På spørsmål om hvordan disse faktorene ivaretas på skolene i dag, svarer ca. 42 % at samarbeid med heimen ivaretas svært godt og ca. 40 % ganske godt. Tallene for arbeidsmiljø ansatte er hhv 30 % svært godt og 42 % ganske godt. Psykososialt miljø elever; 25 % svært godt, ca. 50 % ganske godt. Jevnt over for alle kvalitetskriteriene (status på skolene i dag), er skår på svært godt klart lavere enn det ansatte ønsker.

Mest aktuelle utredningsalternativ for ansatte på skolene er:

- alt. 6 (pri1 28 personer, pri2 18 personer)
- alt. 2 (pri1 24 personer, pri2 10 personer)
- alt. 3 (pri1 4 personer, pri2 19 personer)

De utredningsalternativene ansatte finner lite aktuelle/dårlige, er alt. 4 og 5.

På spørsmål om ansatte i skolen kunne tenke seg å jobbe ved flere skoler, svarer 83 NEI. Kun 6 ansatte svarer JA.

2. Spørreundersøkelse for foresatte

Spørreundersøkelsen henvender seg til foresatte med barn i barnehagen (1-6 år) og foresatte med barn i 1.-6.klasse.

Svarprosenten blant de som har mottatt spørreundersøkelsen (ca. 815), er på 62 %. Svarprosenten varierer en del mellom kretsene.

Omtrent 66 % av de som har svart, har barn i skolen i dag.

På spørsmål om man er fornøyd med skolen i egen krets, svarer de fleste foresatte at de er meget godt fornøyd eller godt fornøyd.

På spørsmål om man ønsker endring av dagens skolestruktur, svarer ca. 60 % av alle foresatte i alle kretser, med unntak av Mosvik, at de ikke ønsker endring. I Mosvik ønsker ca. 73 % av foresatte endring i dagens skolestruktur.

Svar gitt på vurdering av kvalitative faktorer:

- Klassestørrelse/gruppestørrelse:
På Sakshaug, Røra og Mosvik skole synes over 70 % av foresatte at denne faktoren er svært viktig eller litt viktig. De andre tre skolene ligger mellom 58 og 64 % på svært viktig og litt viktig.
- Lærertetthet:
På Sakshaug, Røra, Sandvolla og Mosvik skole synes over 70 % av foresatte at denne faktoren er viktig. Lyngstad: 50 % og Utøy: 58 %.
- Fulldelt skole:
De største skolene + Mosvik synes dette er svært viktig eller litt viktig (fra 64 % til 75 %).
Lyngstad: 39 %. Utøy: 31 %.
- Fåddelt skole/alderblandede klasser:
De fleste foresatte synes dette er lite viktig og ikke viktig. Rundt 20 % av foresatte på Lyngstad og Utøy synes dette er svært viktig og litt viktig.
- Andre funksjoner (helsesøster, miljøterapeut o.a.):
De tre største skolene mener tilgang på disse funksjonene er svært viktig og litt viktig (fra 67 % til 76 %). På de tre minste skolene varierer det fra 34 % til 49 %.
- At barnet ditt har gode venner:
Alle foresatte mener at det er viktig at barnet har gode venner på skolen.
- Akseptabel reiseavstand:
De aller fleste foresatte aksepterer en reiseavstand med buss en vei på inntil 20 min.
- Deling eller ikke av skolekretsen?
Over 50 % av foresatte mener det er meget viktig at eksisterende skolekretser ikke blir delt.
- Villighet til å la ditt barn gå på en annen skole enn i dag:
Over 50 % av foresatte i Lyngstad og Utøy krets er meget uvillig til at barnet skal gå på en annen skole for å oppnå fulldelt skole. Mellom 14 og 32 % (i de tre største kretsene + Mosvik) er meget villig eller villig til å la barnet gå på en annen skole for å oppnå fulldelt skole. En del foresatte svarer vet ikke eller vil ikke ta standpunkt (fra 5 % til 28 %, avhengig av krets).

Vurdering

INNLEDNING

Rådmannen fikk i desember 2015 i oppdrag fra kommunestyret å utrede mulig ny skolestruktur i Inderøy; en *skole for framtida*. Oppdraget ble gitt uten spesielle avgrensninger og/eller restriksjoner. Rådmannen har, med bakgrunn i dette, sett på hele skolestrukturen uten at intensjonsavtalen fra 2012 er hensynstatt – og vil med det bakteppet legge fram en anbefaling.

Rådmannen er imidlertid klar over at hensynet til intensjonsavtalen har vært tema, både i det offentlige rom og i politiske diskusjoner. I denne sammenheng har rådmannen registrert at det har kommet sterke politiske signaler om at intensjonsavtalen skal hensynstas ved valg av framtidig skolestruktur. Rådmannen har tatt dette til orientering, men har valgt ikke å legge vekt på dette i denne saksutredningen. Begrunnelsen for dette kan sammenfattes som følger:

- Selv om hensynet til intensjonsavtalen har vært diskutert i ulike sammenhenger, har dette ikke resultert i en endring av utredningsmandatet og/eller politiske vedtak. Rådmannen må derfor ta utgangspunkt i de vedtak som foreligger. Disse vedtakene ber ikke rådmannen om å ta hensyn til intensjonsavtalen.
- I utredningsprosessen har man tatt utgangspunkt i en vurdering av hele skolestrukturen ut fra både et økonomisk og kvalitativt perspektiv. Utover dette er det ikke lagt noen konkrete avgrensninger for utredningsarbeidet. Dette vil naturligvis legge noen føringer for hvordan utredningsarbeidet utvikler seg og hvilket beslutningsgrunnlag man skaffer seg. Rådmannen har

derfor vurdert det slik at han må ta utgangspunkt i de premissene som ble lagt i forkant av utredningsarbeidet. Det vil være opp til det politiske styringsnivået å vurdere dette opp mot føringer som er lagt i intensjonsavtalen, som på mange måter kan betraktes som et politisk styringsdokument.

Det er viktig å presisere at utredningen ikke synliggjør alle mulige sammenslåingsalternativene, og at man, med utgangspunkt i de senere politiske signalene, kan tenke seg at andre sammenslåingsalternativer burde ha blitt belyst nærmere. Dette er en svakhet i hele prosessen.

Rådmannen ser seg likevel nødt til å se bort fra denne problemstillingen fordi en endring av kurs underveis i utredningsarbeidet, ville ha medført en uryddig prosess, da både utredningsoppdraget til PwC, møtevirksomhet i referansegruppene samt høringsrunden, har tatt utgangspunkt i utredningsarbeidets opprinnelige mandat.

Rådmannens utgangspunkt i utredningsarbeidet er først og fremst av faglig og økonomisk karakter. Da er det viktig å veie det faglige perspektivet, innspill som har kommet fra ansatte, foreldre og innbyggere - og ikke minst de signaler som er kommet fra politikken - opp mot hverandre.

Gjennom folkemøter, referansegruppemøter og direktehenvendelser fra innbyggere til politikere og administrasjon, har det kommet tydelig fram at skolestruktur engasjerer. Det er på det rene at en eventuell endring av skolestruktur, påvirker mange av ulike grunner. Det er blant annet på bakgrunn av dette at det i løpet av utredningsprosessen har blitt ytret en del kritikk til både prosess, administrasjonens framgangsmåte, samt politiske signaler underveis. Denne prosessen har lært oss at man i enkelte faser av utredningsprosessen, kunnet ha gjort ting annerledes. Rådmannen synes dermed at det kan være på sin plass å komme med noen generelle betraktninger om prosessen som sådan:

- I løpet av utredningsprosessen har mange gjort rådmannen oppmerksom på at det finnes en del feil i rapporten fra PwC. Rådmannen har konstatert at det i enkelte tilfeller har vært slik at dette har blitt brukt for å underbygge egen argumentasjon for og/eller i mot endring i skolestruktur og i enkelte tilfeller har også påliteligheten av rapporten blitt stilt spørsmål ved. Også rådmannen har konstatert at det finnes noen feil i utredningsrapporten. I denne saksutredning har rådmannen dermed foretatt en nærmere kvalitetssikring av tallgrunnlaget. Uansett vil rådmannen understreke at rapporten i sin helhet, sammen med alt annet datamateriale, likevel danner et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag for både administrasjon og politikk, og ser dermed ingen grunn til å trekke i tvil utredningsrapportens pålitelighet.
- Etter å ha gjennomført diverse folkemøter, kan man sitte igjen med et inntrykk av at mange opplever en direkte sammenheng mellom skolestruktur og lokal samfunnsutvikling i grendene. Av mange ble endring i skolestruktur omtalt som dårlig grende-/distriktpolitikk. Rådmannen skal i denne saksutredningen ikke ta stilling til denne påstanden, men vil likevel minne om at lokal samfunnsutvikling skjer på mange måter og på flere nivå. Kommunen er ofte en viktig bidragsyter i denne sammenheng. Med dette ønsker rådmannen å poengtere at lokal samfunnsutvikling ikke ensidig er avhengig av skolestruktur, og har dermed, i sin vurdering, ikke lagt mye vekt på denne dimensjonen.

KVALITET I OPPLÆRINGEN

En skolestruktur for framtida handler først og fremst om hvordan vi kan legge til rette for best mulig opplæring for alle elevene i kommunen - innenfor de økonomiske rammene vi rår over.

Kvalitet i opplæringen er svært viktig for den enkelte elev, for klassen/gruppen, men også for foresatte, ansatte og skoleeier. Den gode skole handler om danning og utdanning.

I den generelle delen av læreplanen for grunnskolen står det følgende:

Målet for opplæringa er å ruste barn, unge og vaksne til å møte livsens oppgåver og meistre utfordringar saman med andre. Ho skal gi kvar elev kompetanse til å ta hand om seg sjølv og sitt liv, og samtidig overskott og vilje til å vere andre til hjelp

Videre står det:

Utgangspunktet for oppfostringa av elevane er deira ulike personlege føresetnader, sosiale bakgrunn og lokale tilhør. Opplæringa skal tilpassast til kvar einskild. Større likskap i resultat blir skapt gjennom ulikskap i den innsats som blir retta mot kvar einskild elev. Breidd i dugleik blir skapt ved å stimulere ulike interesser og anlegg hos elevane. Særpreg ved den einskilde gir sosialt mangfald - likskap i evne til å delta gjer samfunnet rikt.

Kort sagt, målet for opplæringa er å utvide evnene hos barn, unge og vaksne til erkjenning og oppleving, til innleving, utfalding og deltaking.

Presiseringen i den generelle læreplanen for grunnskolen er et viktig grunnlag for de valg som skal gjøres. Skoleeier må ha fokus på kvaliteten i Inderøy skolen og i den sammenheng støtte opp under skolens samfunnsoppdrag, ha i mente at god opplæring handler om å *tilføre kunnskaper og bygge ferdigheter, å etablere arenaer som muliggjør sosialisering/godt psykososialt miljø og - ikke minst - man må ha et særlig blikk for de mest sårbare elevene.*

Dette krever god kvalitet i alle ledd:

Strukturkvalitet: De ytre forutsetningene som lovverk, lærernes formelle kompetanse, økonomi, elevgruppas størrelse, lærertetthet, bygninger, utstyr etc.

Prosesskvalitet: Omfatter virksomhetens indre aktiviteter og handler om kvaliteten på relasjoner og prosesser i skolen/barnehagen (elevundersøkelsen, medarbeiderundersøkelser, eksterne vurderinger).

Resultatkvalitet: Det man ønsker å oppnå med det pedagogiske arbeidet – det helhetlige læringsutbyttet (nasjonale prøver, grunnskolepoeng, eksamens- og standpunktkarakterer).

Struktur- og resultatkvalitet er forholdsvis enkelt å måle, og noen verktøy har man også for å måle prosesskvaliteten. Faktorer som kan være vanskeligere å måle er elevens trivsel/trygghet, elevenes mulighet for å etablere vennskap (retten til en venn), elevenes opplevelse av å få tatt i bruk evnene sine/få utfordringer – på forskjellige mestringsarenaer, god ressursutnyttelse m.m.

For å få fram det store bildet vedrørende disse faktorene, må man bruke kompetansen og erfaringen hos fagfolk i PPT og helsestasjon/familiesenter, vurdere dialogen som PPT og helsestasjonen/familiesenteret har med elevene/skolene - og ansattes tilbakemeldinger. I tillegg vil den jevnlige dialogen med elever og foresatte være viktig for å få fram helheten.

Forskning viser at fullført grunnskole med gode eller middels gode resultat (over 3 i snitt), har stor betydning for om eleven/ungdommen vil klare voksenlivet og handtere rollen som sjef i eget liv. Det vil si at om eleven klarer å fullføre videregående utdanning og komme seg i jobb eller høyere utdanning, har hun/han store muligheter til å lykkes. Å komme seg i jobb/fast arbeid er en friskhets-faktor med hensyn til økonomi, bolig, fysisk og psykisk helse, etc. (kilde: HUNT, Arne Holte, fagdirektør i Folkehelseinstituttet, professor ved UiO m.fl.).

Dette understreker skolens betydning som dannelses- og læringsarena. Vi skal sørge for at alle elever i Inderøy kommune gis de muligheter hver enkelt trenger og sikres de rettigheter som hver enkelt har krav på. Selv om det enkelte barn har individuelle behov, skal opplæringen og sosialiseringen helst skje i klasser og grupper.

(Kilder: Diverse litteratur, bl.a. T. Nordahl, K. Roald, A. Oftedal Telhaug, T. Slemmen og I. Bergkastet, A. Hargreaves og M. Fullan, m.fl.)

Inderøyskolen har per i dag høy kvalitet med hensyn til blant annet følgende kvalitetsfaktorer (felles for alle barneskolene); bl.a. fra Tilstandsrapporten 2015-2016:

- Høy kompetanse blant ansatte
- Høy grad av trivsel/lite mobbing (Elevundersøkelsen)
- Høy lærertetthet på barnetrinnet
- Fine uteområder
- Kort reisevei for elever med skoleskyss
- Oversiktlighet på små enheter
- Godt samarbeid mellom skole og grenda
- Fysisk aktivitet i skoletida

Rådmannen ser imidlertid at Inderøyskolen har utfordringer blant annet knyttet til følgende kvalitetsfaktorer (fra Tilstandsrapporten 2015-2016):

- Resultat på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk. Det gjelder særlig resultat på 5. trinn, men i 2015 ser man også at resultatene på 8.trinn har sunket betydelig.
En stor andel elever på 5.trinn ligger i 2015 på mestringsnivå 1 i alle tre fag; hhv. 50 % i engelsk, 38 % i regning og 37 % i lesing (nivå 3 er høyeste nivå).
- Det registreres at antall grunnskolepoeng ved avgang fra ungdomsskolen, varierer mer de senere år. Historisk har Inderøy kommune hatt et høyt poengnivå, over landsgjennomsnittet.
- Helsesituasjonen hos barn og unge: Tilbakemeldinger fra familiesenteret viser at flere elever enn tidligere sliter med angst og dårlig selvbilde – og har større fravær. Det er en tendens til at flere elever dropper ut. En del elever er ensomme.
- Gruppestørrelsen i ungdomsskolen
- Vurdering for læring – litt under kommunegruppe 11 og nasjonalt for 10.trinn

(kilde: Elevundersøkelsen, Skoleporten, Kostra m.fl.)

UTFORDRINGSBILDET I INDERØY KOMMUNE PER DATO

Med utgangspunkt i dagens skolestruktur konstaterer rådmannen en økt utfordring knyttet til å gi et likeverdig opplæringstilbud til alle elever i Inderøyskolen. Dette skyldes flere faktorer - bl.a. nedgang i elevtall som har gitt seg utslag i reduserte ressurser til enhetene. Men enda viktigere: kravene til skolen har endret seg. Det er i dag påkrevd større grad av profesjonalitet med hensyn til tett oppfølging, tidlig innsats, kartlegging, testing, tverrfaglig samarbeid, ledelse, m.m.

Det er etter rådmannens vurdering behov for å ta grep/gjøre endringer for å sikre at alle barn og unge har et godt opplæringstilbud i Inderøy.

Et eksempel på grep som politikken har bidratt til, er bevilgningen av "utdanningsmillionen" til grunnskolen i 2015, men dette alene vil ikke kunne kompensere for det utfordringsbildet som er beskrevet ovenfor.

Under gir rådmannen en nærmere beskrivelse av utfordringsbildet.

Fagkompetanse hos ansatte: I og med at elevtallet har gått ned senere år (ca. 50 elever siden 2005 - sjekk), har antall lærere på de enkelte skolene også gått ned. Det betyr at man etter hvert har mistet kompetanse i fag på de minste skolene. Dette er til en viss grad prøvd kompensert med å tilby videreutdanning til enkelte lærere, men med 5-6 lærere på to av skolene, sier det seg selv at det er begrenset hva man kan løse på denne måten.

Få hoder gjør timeplanleggingen mer vanskelig og fleksibiliteten mindre enn det som hadde vært ønskelig. Man klarer i mindre grad å legge til rette for undervisning i større og mindre grupper – alt etter elevenes behov.

Vikarer: Å være få personer i et kollegium er utfordrende ved sykdom eller ved annet fravær (kurs, samlinger, nettverk etc.). Lærere er opptatt med egen undervisning, og det er vanskelig å finne vikarer med relevant utdanning. Dette er særlig en utfordring for de mindre skolene. Resultatet blir ofte å slå sammen grupper.

Fagsamarbeid/utviklingsarbeid: Med få lærere på skolene er tett faglig og pedagogisk samarbeid og utviklingsarbeid utfordrende. Eksempelvis vil det på noen skoler kun være en lærer med fordypning engelsk (eller en lærer i andre fag) og i verste fall ingen. For enkelte fag prøver man å kompensere denne sårbarheten ved å etablere nettverk for hele barnetrinnet; eksempelvis i leseopplæring/SOL. Nettverket møtes 5-6 ganger per år. Dette er imidlertid vanskelig å få til i alle fag da fellestiden på skolene er belagt med møter/samarbeid på skolenivå.

Rekruttering: I Inderøy har det historisk vært stor grad av stabilitet i ansattegruppa i skolesektoren; det vil si liten grad av gjennomtrekk. Man har også klart å rekruttere godt kvalifiserte medarbeidere i perioder med naturlig avgang. Etter hvert vil man sannsynligvis få større utfordringer med hensyn til rekruttering til de mindre skolene. Ved utlysning av stillinger senere år, har man sett at ansatte fra de mindre skolene søker seg til de større skolene i kommunen – ikke omvendt. Det er også tegn til at eksterne søkere fortrinnsvis ønsker seg jobb på de større skolene (jf. statistikk fra personal siden 2012). Vi har fortsatt uønsket deltid innenfor skoleområdet og spesielt på de mindre enhetene. Organisasjonene har i drøftinger om saken vært tydelig på at heltid må være i fokus ved framtidig organisering. Større grad av heltid vil nok sikre et bedre grunnlag for å rekruttere og beholde kvalifisert medarbeidere.

Ressurser til spesialkompetanse (helsesøster, miljøarbeider m.m): De større skolene har naturlig nok noe mer ressurser enn de mindre, men rådmannen ser at man i for stor grad "smører" ressursene utover. Behovet for denne typen kompetanse har økt mye de senere år.

Psykososialt miljø (retten til en venn): Alle elever har "rett på en venn". Viktigheten av dette må ikke undervurderes. Dette kan være utfordrende når miljøet blir for lite, jf. høringsuttalelse fra helsestasjonen og PPT. Å gå sju år på barneskolen uten å ha en god venn på samme alder, er sosialt sett svært uheldig. Det vil også kunne påvirke læringsarbeidet.

Resultater: Resultat fra nasjonale prøver har på enkelte skoler, over år, vært under målsettingen i kvalitetsplanen for grunnskolen og under både nasjonalt nivå og nivå i Nord-Trøndelag. Resultater på nasjonale prøver og Elevundersøkelsen, standpunktkarakterer, eksamenskarakterer og grunnskolepoeng, har betydning for elevenes gjennomføring i videregående skole – som igjen har betydning, som nevnt ovenfor, for hvorvidt ungdommen vil lykkes i studier og jobb.

Skolebygg: Det er stor ulikhet i tilbudet for elevene når det gjelder skolebygg/lokalteter - både arealmessig og kvalitetsmessig. To-tre skoler har betydelige renoverings- og investeringsbehov. Samlet sett er renoverings- og investeringsbehovet på eksisterende bygg anslått til minimum 26 mill. kroner.

SFO: Det er stor forskjell mellom barneskolene når det gjelder antall elever i skolefritidsordningen. På enkelte skole er det en relativt stor andel elever fra 1.- 4.klasse som har SFO-tilbud, eksempelvis Sakshaug skole (ca. 70 %) og Sandvollan skole (ca.50 %). Andre skoler har forholdsvis liten andel elever i SFO, eksempelvis Lyngstad (ca. 33 %), Utøy (ca. 32 %) og Mosvik (ca. 27 %). Det kan være flere årsaker til ulikhetene, blant annet hva slags behov den enkelte familie har. Det er imidlertid stor sannsynlighet for at det tilbudet enheten kan gi, med hensyn til lokaliteter og ressurser, faglig og økonomisk, er en viktig faktor. Slik situasjonen er per i dag, er det forholdsvis store forskjeller i tilbudet på skolene.

Nærhet og avstand: Mindre miljø/mindre skoler er oversiktlige og "alle kjenner alle" – på godt og ondt.

Støttefunksjoner: Med den form for organiseringen Inderøy kommune har på skolesektoren i dag, er rektorjobben en krevende, og til tider, en ensom jobb. Den enkelte rektor på de minste skolene

(unntatt Sakshaug skole og Inderøy ungdomsskole) har liten eller ingen faglig og administrativ ressurs. Det er nå behov for å gjennomgå støttefunksjonene bla. med fokus på merkantilstøtte inkludert IKT.

Spesialundervisning: Tall fra siste år viser en svak nedgang i timer til spesialundervisning. Statistikk viser også at det er store forskjeller mellom skolene når det gjelder timer til spes.ped (jf. rapport fra PwC/Telemarksforskning). Det er enklere å iverksette spesialpedagogisk arbeid/tilpasset opplæring innenfor større grupper. Enkelte skoler har flere lærere med utdanning innen spesialpedagogikk – andre har en eller ingen. På de fådelte skolene er det også her færre å spille på.

Fådeltskoler kontra fulldelte skoler: Fådeltskoler har mange kvaliteter. Skolemiljøet er ofte lite og gjennomskiktig – noe som gir oversikt og trygghet, særlig for de minste. Undervisning i aldersblandede grupper kan bidra til utvikling av sosial kompetanse, forståelse for andres ståsted og gir også mulighet for medlæring. Ledelsen er ofte liten og kommer tett på elever og ansatte. Det gir også rom for selvledelse for ansatte.

Rektor har undervisningsplikt og vil derigjennom ha god kjennskap til ansattes virkelighet; gleder og utfordringer i opplæringen. På den andre siden kan størrelsen på skolen bli en utfordring sosialt sett – særlig for elever – men også for ansatte. Det kan være slik at det i noen klasser/grupper vil være vanskelig for alle barn «å finne en venn» – som tidligere nevnt. Dette vil være alvorlig da opplevelse av utenforskap i alle årene på barneskolen kan bli resultatet.

Å undervise i aldersblandede klasser, med fådeltpedagogikk, kan være spennende når kunnskapen og motivasjonen er tilstede, men det er også utfordrende. Lærer må undervise i forskjellig læreplanmål fra ulike trinn – noe som er svært krevende.

Å rekruttere nye lærere til fådeltskoler kan bli krevende framover. Lærerutdanningen er i dag, i større grad enn tidligere, lagt opp til samarbeid mellom lærerteam og fagteam. Dette vil vanskelig la seg gjøre på mindre skoler.

Viser ellers til det som er skrevet om utfordringer knyttet til formell kompetanse, fagsamarbeid, utviklingsarbeid og vikarer.

Etter å ha veid fordeler og ulemper med fådelte skoler opp mot hverandre, vurderer rådmannen det slik at det i all hovedsak er fordelaktig å ha fulldelte skoler. I denne vurderingen legger rådmannen også vekt på de tydelige signalene som kommer fra rektorkollegiet som påpeker en klar preferanse for fulldelte skoler.

Fordeling av ressursene: Et annet viktig moment i diskusjonen vedrørende ressursbruken i skolen, er hvordan vi fordeler ressursene. I de senere år er de små skolene prioritert i skolemodellen framfor de større. Det er betimelig å stille følgende spørsmål: Når blir det mer urimelig enn rimelig å forsvare at kostnadene per elevplass på de små skolene er høyere enn ved de mindre skolene? Hvor store grupper kan man forsvare å ha i ungdomsskolen for at de minste skolene skal få "nok" ressurser? Rapporten fra PwC /Telemarksforskning og Mulighetsstudiet fra 2015, viser at enhetskostnadene per skole varierer en del.

Ved fordeling av budsjett til grunnskolen og SFO, vektlegges i hovedsak elevtall, men det fordeles ca. 9 % av budsjettet jevnt på alle grunnskolene. Det vil si at små skoler får mer per elev enn de store skolene. Dette gir seg utslag i at kostnadene per elevplass blir høyere på de små skolene. Utøy er den største av småskolene. Det kan se ut som de har mulighet til klasseinndeling som medfører bedre utnyttelse av ressursene.

Hva oppnår man eventuelt med opprettelse av større skoler/færre skoler?

Styrker

- Ën skole – Inderøyskolen
- Fulldelte skoler
- Bedre og oppdaterte bygninger/lokaliteter til skolene
- Bedre fagsamarbeid og potensial for utviklingsarbeid. Gir sterke profesjonsfelleskap

- Større miljø for alle elevene og alle ansatte. Det får betydning for fagkompetansen, oppfølging elever, støttefunksjoner, tilrettelegging, sykefravær m.m.
- Større fleksibilitet med tanke på organisering av skolehverdagen
- Større administrasjon/ledergruppe per enhet. Vil føre til at rektor ikke blir så alene "på toppen"
- Forenkler samarbeidet mellom skolen/lærerne og helse, PPT, ungdomskolen, bibliotek m.m.
- Enklere å rekruttere dyktige medarbeidere
- Lettere å få fylt opp stillinger opp mot 100 %, særlig for fagarbeidere, emn også for lærere
- Muligheter for å samarbeide i større faggrupper for å bedre resultater på nasjonale prøver
- Kommunen kan bruke mer ressurser på uteområdene – på færre enheter
- Stordriftsfordeler når det gjelder drift og vedlikehold av bygg
- Mer økonomisk og effektiv drift

Utfordringer

- Flere elever må kjøre buss (stikkord tidsforbruk og trygghet)
- Lengre skolevei for enkelte elever
- Folkehelseperspektivet – mer busskjøring for enkelte elever
- Trafikksikkerhet
- Logistikk skole/SFO
- Ledige lokaler/etterbruk av bygg

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Det er flere faktorer som berører rammebetingelsene for kommunen framover - deriblant det nye inntektssystemet. Ut fra det man vet per dato, vil nytt inntektssystem medføre en reduksjon i årlige overføringer fra staten til Inderøy kommune på i underkant av fire millioner kroner. Inderøy kommune har vært tydelig på at man ønsker å bestå som egen kommune, selv om dette vil gi ovennevnte inntektstap. En logisk konsekvens er at man blant annet må tilpasse driftsnivået til de nye, reduserte rammene.

Det er i senere år investert store summer i Inderøy kommune; bla. AKSET kultur- og skolesenter, nye flyktningeboliger, nye boliger for funksjonshemmede, omsorgsboliger på Nessjordet og utvidelse av barnehagen på Sandvollan. Dette har medført en betydelig vekst i gjeldsgraden - noe som igjen medfører store finanskostnader i årene framover. Denne situasjonen vil holde seg over tid. Per dato er lånerenten lav, med dette vil kunne endre seg og er en usikkerhetsfaktor fram i tid.

Følgende illustrerer økonomiske konsekvenser av endringer i rente og lånegjeld:

Lånegjeld pr august 2016 utgjør vel 725 mill. kroner med en gjennomsnittlig rente på 2,3 %. En renteøkning på 1 % vil med dagens lånenivå utgjør omlag 6,7 mill. kroner.

En økning av lånegjeld på 10 mill. – 20 mill. kroner vil, med dagens rentenivå, gi økte rentekostnader på om lag 1 mill. - 1, 5 mill. kroner.

Det er viktig å ha i mente at utredningen som skal gjennomføres innen helse, bistand, omsorg kan resultere i behov for investeringer.

En annen faktor som påvirker økonomien framover, er prognosene for folketallsveksten. Veksten i Inderøy kommune ligger betydelig under den forventede veksten i Nord-Trøndelag og hele landet (se elevtalls- og befolkningsutvikling tidligere beskrevet). Det er å forvente at overføringene fra staten også vil påvirkes av denne utviklingen.

Når det gjelder elevtallsutviklingen er situasjonen som følger: I perioden 2012 og fram til i dag, har veksten i gruppene (0-5) og (6-15) sunket med henholdsvis 4,0 % og 8,7 %. Inderøy kommune har en lavere andel av befolkningen i gruppa (6-15) enn sammenlignbare kommuner og landet – og denne utviklingen forsterkes framover.

Selv om de siste prognosene for elevtallsutvikling ikke er like drastiske som det som ble framlagt i økonomi- og kvalitetsutredningen i 2015, er det ikke til å komme bort fra at Inderøyskolen har hatt en betydelig reduksjon i elevtall siden i 2005. Et samlet elevtall i barneskolen under 600 taler for en annen type organisering som vil kunne fange opp stagnasjonen i elevtallsutviklingen på en bedre måte. Det vil si færre skoler enn det Inderøy har per i dag. Selv om elevtallsutviklingen ikke er så drastisk negativ som tidligere beskrevet i økonomi- og kvalitetsutredningen, vil denne trenden allikevel utfordre dagens skolestruktur, både ut fra et innholdsmessig og pedagogisk perspektiv, men også ut fra et økonomisk perspektiv.

Budsjett grunnskole

Per i dag bruker Inderøy kommune i underkant av 27 % av budsjettet på grunnskole. Det er en god del mer enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Hvis man sammenligner Inderøy kommune med kommunegruppe 11 og landet for øvrig, ser man at Inderøy bruker en større del av budsjettet på oppvekstområdet, og spesifikt grunnskole. Til sammenligning bruker kommunene vi normalt sammenligner oss med, en større andel av "kaka" til helse-, omsorg - og bistand (se Befolkningsutvikling i Inderøy kommune under kapittelet Bakgrunn).

I 2015 brukte Inderøy kommune totalt 95,5 MNOK på grunnskole. Det meste av disse midlene (ca. 78 %) blir fordelt mellom skolene som har delegert myndighet til å forvalte eget budsjett så lenge det er innenfor den tildelte rammen.

Grunnskole	75 335
Skolefritidstilbud	736
Skolelokaler	15 957
Skoleskyss	3 227
Netto driftsutgifter til grunnskole samlet	95 255

Netto driftsutgifter 2015 (tall i tusen) grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) (kilde: KOSTRA-tall 2015, SSB)

Ressursene til skolelokaler utgjør ca. 16,5 %, skoleskyss ca. 5,5 % og SFO ca. 0,8 % av rammen til netto driftsutgifter av grunnskolen.

Bygg og lokaler

Inderøy kommune har pr dato et vesentlig etterslep på vedlikehold av kommunale bygg. Kommunen må framover ha et nøkternt, men forsvarlig vedlikehold av alle kommunale bygg.

Gamle bygg som ikke er vedlikeholdt, kan være dyre å renovere, og det må vurderes om det er mest økonomisk fordelaktig å bygge nytt.

FDV-kostnader

Det er billigere å drifte nybygg versus gamle bygg. Mer effektiv FVD med færre bygg og nyere bygg. Altså: rådmannen anbefaler enten mindre areal og/eller nyere areal eller billigere vedlikehold.

Kapitalutgifter

Kapitalkostnadene på 5,85 % som er benyttet i rapporten fra PwC/Telemarksforskning, omfatter gjennomsnittlig rentenivå inklusiv rentesikring og avdrag på lån. Det er lagt til grunn en gjennomsnittlig avdragstid på 30 år. Skolebygg har en avskrivningstid på 40 år, mens den gjennomsnittlige avdragstiden for den totale lånemassen er på omlag 30 år. Rådmannen mener at kapitalkostnadene er

overensstemmelse med løpetid på lånemassen og dagens rentenivå med den forutsetning at arealbehovet som er lagt til grunn ikke endres.

Oppsummering av økonomiske konsekvenser ved de ulike strukturalternativ, kvalitetssikret

Skole	Alternativ 1 Utøy og Lyngstad til Sakshaug	Alternativ 2 Mosvik, Lyngstad og Utøy i ny skole	Alternativ 3 Mosvik, Lyngstad, Utøy til Sakshaug	Alternativ 4 En skole på Sakshaug	Alternativ 5 1-4. på grende- skolene	Alternativ 6 Utøy til Mosvik og Lyngstad til Sakshaug og Sandvollan	Alternativ 7 Utøy deles mellom Mosvik og Lyngstad	Alternativ 2A Mosvik og Lyngstad til Utøy med gjenbruk
Lønnsutgifter	-3 550 000	-2 360 000	-5 640 000	-10 100 000	-3 220 000	-3 060 000	-1 180 000	-2 360 000
Utgifter til skoleskyss	662 000	710 000	1 096 000	2 839 000	242 000	662 026	385 792	710 000
Kapitalutgifter	222 000	2 500 000	110 770	3 171 520	1 550 780	297 000	233 000	1 100 000
Drift av skolebygg	-1 188 800	-1 613 537	-2 643 137	-3 799 725	831 600	-1 426 433	-907 752	-1 331 464
SUM	-3 854 800	-763 537	-7 076 367	-7 889 205	-595 620	-3 527 407	-1 468 960	-1 881 464

Bygging av ny skole på Utøy er estimert til ca. 59 mill. kroner. Differansen mellom nybygg og vedlikehold av dagens skoler utgjør knapt 50 mill. kroner. Dette medfører økte renter og avdrag på 2,5 mill.pr år.

Rådmannen mener at lønnsutgifter og utgifter til skoleskyss representerer en mulig økonomisk effekt. Effekter av reduserte lønnsutgifter vil være avhengig av virkemidler som velges. Ved behov for nedbemanning og bruk av naturlig avgang vil innsparingen kunne trekkes ut noe i tid.

Kapitalkostnader

I rapporten er grunnlaget for økte kapitalkostnader differansen mellom investeringer i nybygg og opprusting av eksisterende bygg i henhold til vedlikeholdsetterslep, anslått til minimum 26,6 mill. kroner. Det vil si at å beholde dagens bygningsmasse krever investeringer som medfører økte kapitalkostnader.

I alternativer der skolebygg blir stående ledig, kan salg av bygg være et alternativ. En eventuell inntekt vil medføre mindre lånelånebehov og dermed lavere kapitalkostnader.

Drift av skolebygg

For FDV-tallene i tabellen over har man tatt utgangspunkt i faktiske regnskapsførte tall per skole i 2015. En del av kostnadene til skolebyggene vil være uavhengige av antall skolebygg, eller antall kvadratmeter (lønn administrasjonen kommunalteknikk, FDV system, regnskapskostnader osv.).

På samme måte kan man ikke trekke ut stillingsressurser for vaktmestere basert på budsjettert stillingsplan da en vaktmester ikke bruker 100 % av sin tid på en dedikert skole. Det er brukt et skjønn her, og man har nedjustert innsparingspotensialet sammenlignet med regnskapsførte tall for 2015. Tilsvarende har man usikkerheter vedrørende kostnadene ved å ta et bygg ut av drift og kun ha minimumsdrift. Man vil i alle tilfeller ha noen faste kostnader, og byggene kan ikke kobles fra vann, avløp eller strøm. FDV-besparelsene tar høyde for en del av de praktiske problemstillingene, og bør være oppnåelige, men man kan ikke forvente besparelser som er større enn angitt i tabellen. For nye arealer har man benyttet budsjettallene for AKSET per kvadratmeter, i stedet for tallene fra 2015. Disse tallene er fremdeles en del lavere enn anbefalte budsjetteringstall for barneskoler "lavt nivå" i Holthe 2015.

Det er også viktig å merke seg at det fram i tid vil påløpe en del kostnader på Lyngstad, Utøy og Røra på bakgrunn av brannrapporter. Dette vil kunne medføre pålegg om utbedringer. Kostnadene vil, som et

grovt anslag, ligge i størrelsesorden 200.000 kroner per skole. Vi har også utestående avvik på Mosvik skole.

FUNN FRA BAKGRUNNSMATERIALET

Rådmannen har forsøksvis prøvd å oppsummere svar fra høringsuttalelsene og spørreundersøkelsene slik at argument og innspill som blir løftet av flere/mange, kommer tydelig fram.

Spørreundersøkelse, ansatte:

Svært viktig: kvalitative faktorer som vektlegges høyest av den enkelte er psykososialt miljø elever, arbeidsmiljø ansatte, samarbeid med heimen.

Ansatte finner utredningsalternativene 4 og 5 lite aktuelle.

På spørsmål om ansatte i skolen kunne tenke seg å jobbe ved flere skoler, svarer 83 NEI. Kun 6 ansatte svarer JA.

Spørreundersøkelse, foresatte:

Fulldelt skole: De største skolene + Mosvik synes dette er svært viktig eller litt viktig (fra 64 % til 75 %).

Lyngstad: 39 %. Utøy: 31 %.

Fådelte skole/aldersblandede klasser: De fleste foresatte synes dette er lite viktig og ikke viktig. Rundt 20 % av foresatte på Lyngstad og Utøy synes dette er svært viktig og litt viktig.

Andre funksjoner (helsesøster, miljøterapeut o.a.): De tre største skolene mener tilgang på disse funksjonene er svært viktig og litt viktig (fra 67 % til 76 %). På de tre minste skolene varierer det fra 34 % til 49 %.

Gode venner: Alle foresatte mener at det er viktig at barnet har gode venner på skolen.

Deling av skolekretsene: Over 50 % av foresatte mener det er meget viktig at eksisterende skolekretser ikke blir delt.

Akseptabel reiseavstand: De aller fleste foresatte aksepterer en reiseavstand med buss en vei på inntil 20 min.

Villighet til å la ditt barn gå på en annen skole enn i dag: Over 50 % av foresatte i Lyngstad og Utøy krets er meget uvillig til at barnet skal gå på en annen skole for å oppnå fulldelt skole. Mellom 14 og 32 % (i de tre største kretsene + Mosvik) er meget villig eller villig til å la barnet gå på en annen skole for å oppnå fulldelt skole. En del foresatte svarer vet ikke eller vil ikke ta standpunkt (fra 5 % til 28 %, avhengig av krets).

Høringsrunde:

Ikke ønskelig å dele eksisterende skolekretsgrenser.

Fulldelte skoler ønskes av flere/mange. Organisasjonene for ansatte, Utdanningsforbundet, Skolelederforbundet og Fagforbundet, ønsker fulldelte skole. PPT og Helsestasjonen gir tilbakemelding om fordelene med større enheter.

Flere poengterer at man bør vektlegge arbeid med folkehelsen.

Noen poengterer viktigheten av å se på struktur for barnehage og SFO.

Flere (4) vektlegger at man må hensynstas intensjonsavtalen fra 2012.

Ut fra oppsummeringene ovenfor og de innspill som har kommet fram, vil rådmannen velge å legge mest vekt på kunnskapen fra fagpersoner i skolen, ansatte og ledere, foresatte og fagpersoner innen helse (helsestasjonen/familiesenteret) og PPT.

GJENNOMGANG AV DE ULIKE UTREDNINGSLTERNATIVENE

Ved gjennomgang av utredningsalternativene har rådmannen tatt for seg styrker, svakheter og mulig etterbruk av bygg for hvert enkelt alternativ, herunder kvalitative og økonomiske sider/momententer.

I gjennomgangen vil det bli referert til faktaopplysninger og statistikk i saksframlegget under *Bakgrunn*, og fra følgende grunnlagsmateriale: innspill fra referansegruppene, høringssvar, resultat fra spørreundersøkelsene, rapport fra PwC/Telemarksforskning, økonomi- og kvalitetsutredningen,

regnskap, økonomiplan og budsjettmodeller, kvalitetsvurderinger, status skolebygg, etterbruk bygg, vedlikeholdsplanen, struktur barnehage.

Ut fra de tilbakemeldingene som har kommet fra ansatte, referansegruppene, høringssvarene og spørreundersøkelsene, har rådmannen vurdert enkelte av utredningsalternativene som lite aktuelle eller mindre aktuelle.

Med bakgrunn i de nevnte tilbakemeldinger, funn og innspill i prosessen, og en vurdering av rammebetingelser og kvalitetsfaktorer, har rådmannen derfor kommet fram til følgende vekting av utredningsalternativene:

- Grundig gjennomgang: alternativ **2, 3 og 6**
- Mindre aktuelle alternativ: 1, 2A og 7
- Lite aktuelle alternativ: 4 og 5

Rådmannen vil komme nærmere inn på begrunnelsen for vektingen ved gjennomgang av de enkelte alternativene.

ALTERNATIV 1

Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug

Rådmannen vurderer dette alternativet, isolert sett, som mindre aktuelt selv om det ivaretar mange av de kvalitative faktorene. Ingen av høringssvarene har foretrukket dette alternativet. Det er heller ingen innspill fra referansegruppene vedrørende dette alternativet.

Alternativ 1 vil redusere antall barneskoler på Inderøy til fire.

Rådmannen vurderer at dette vil gi følgende fordeler/styrker:

- Tre fulldelte skoler
- Elevene får flere på sammen alder i samme klasse/gruppe. Det vil ha positiv betydning for de elevene som sliter med å finne venner/likesinnede.
- Bedre skolelokaler for elever fra Utøy og Lyngstad. Ingen skolebygg i kommunen med presserende behov for renovering dersom Utøy og Lyngstad sammenslås med Sakshaug.
- Tett tilknytting til AKSET
- Sterkere faggrupper
- Styrker arbeidsmiljøet for ansatte
- Mer ressurser til skoleledelse (flere ansatte rundt rektor)
- Styrker utviklingsarbeidet
- Mer ressurs til helsesøster og miljøarbeider
- Større SFO med gode lokalteter
- Bedre tilgang til vikarer/mindre sårbart
- Barnehagen kan tilbys nye lokalteter i gml. Utøy skole (krever ombygging/renovering). Leieavtale med bedehuset sies opp. Samlokalisering av Utøy og Lyngstad barnehage en mulighet.

Utfordringer:

- Flere må kjøre skolebuss til skolen. Får betydning med hensyn til fysisk aktivitet.
- Etterbruk av bygg, Utøy og Lyngstad
- Ikke fulldelt skole i Mosvik

Økonomi: Dette alternativet gir en effektiviseringsgevinst på ca. 3.8 mill. kroner (jf. beregninger kommunalteknikk).

Oppsummering

Rådmannen ser at dette alternativet bærer i seg mange fordeler, jf. punktlisten over. Flere elever vil måtte kjøre buss, men ingen elever får uakseptabel lang skolevei.

Utfordringen ligger i etterbruken av bygg. Dette kan løses ved etablering av en barnehage i lokalene til Utøy skole. Det er i så fall behov for renovering og ombygging. Det er ingen som løfter dette alternativet fram som foretrukket alternativ.

Kommunen vil med dette alternativet fortsatt ha en fådelt skole.

ALTERNATIV 2

Mosvik, Lyngstad og Utøy slås sammen. Ny skole

Rådmannen vurderer dette alternativet som et av de utredningsalternativene som krever en grundigere gjennomgang.

Alternativ 2 vil redusere antall barneskoler på Inderøy til fire, og man får to mellomstore skoler med ca. 175 – 200 elever, hhv. Sakshaug og ny sammenslått skole på Utøy, og to mindre skoler med ca. 100-120 elever; Røra og Sandvollan

Dette er, etter rådmannens vurdering, det beste utredningsalternativet dersom man kun vurderer de kvalitative sidene. Å samle de tre minste skolene til en ny, fulldelt skole med ca. 175 elever vil, kvalitativt og praktisk, gi et godt tilbud til elever, ansatte og foresatte. Dette alternativet vil også kunne gi et godt tilbud når det gjelder SFO.

Utfordringen er økonomien som vist i rapporten fra PwC/Telemarksforskning og ved gjennomgang av kommunalteknikk. Noen høringssvar og 2-3 innspill fra referansegruppene har dette alternativet som foretrukket.

Rådmannen vurderer at dette vil gi følgende fordeler/styrker:

- En fulldelt skole på størrelse med Sakshaug skole
- Elevene får flere på sammen alder i samme klasse/gruppe. Det vil ha positiv betydning for de elevene som sliter med å finne venner/likesinnede.
- Bedre skolelokaler for elever fra Utøy og Lyngstad. Ingen skolebygg i kommunen med presserende behov for renovering dersom Utøy, Mosvik og Lyngstad sammenslås.
- Sterkere faggrupper
- Styrker arbeidsmiljøet for ansatte
- Mer ressurser til skoleledelse (flere ansatte rundt rektor)
- Styrker utviklingsarbeidet
- Mer ressurs til helsesøster og miljøarbeider
- Større SFO med gode lokalteter
- Bedre tilgang til vikarer/mindre sårbart
- Barnehagene kan beholdes i Mosvik og Lyngstad krets dersom ny skole plasseres på Utøy som foreslått i rapporten. På Lyngstad må barnehagen renoveres/oppgraderes - eventuelt flyttes til skolelokalene som blir stående tomme.

Utfordringer:

- Flere må kjøre skolebuss til skolen. Får betydning mht. fysisk aktivitet.
- Lengre skolevei for enkelte elever
- Etterbruk av bygg, Mosvik og Lyngstad
- Tomt til nytt skolebygg*

*Man kan se for seg to mulige løsninger med hensyn til tomt for nytt skolebygg. Man kan finne nytt areal på Utøy i nærheten av, for eksempel, Næssplassen eller Tømte.

Alternativt kan man rive gamle Utøy skole, med unntak av bygningen som huser gymsal og skolekjøkken, og bygge resten nytt. Det fordrer at elevene tilhørende Utøy skole i dag i byggeperioden blir fraktet til Lyngstad skole.

Et tredje alternativ kunne være å renovere Utøy skole med et mindre nybygg i tillegg (se 2A under). Men – renovering og ombygging av skoler eller andre kommunale bygg, er erfaringsmessig en dristig øvelse. Ofte avdekkes mangler og behov som fordyrer byggeprosjektet. I to av de utredede alternativene, er nettopp dette handlingsrommet man har (alternativ 6 og 7). Å bygge nytt kan derfor, i mange tilfeller, være en bedre investering på noe lengre sikt. Eksempelvis ser man nå i andre kommuner, at skoleeier river gamle bygg for å bygge nye skoler i stedet for å renovere (eksempel Trondheim kommune).

Økonomisk gir dette alternativet en effektiviseringsgevinst på i størrelsesorden 760 000 kroner.

Oppsummering

Etter rådmannens vurdering vil valg av alternativ 2 gi det beste tilbudet for elever og ansatte ved de tre minste skolene; faglig, pedagogisk og sosialt. Det vil også være den optimale løsningen sett fra skoleeier/ skoleadministrasjonens sin side og ivaretar til en viss grad "bygdaskolen".

Ankepunktet er det økonomiske bildet dette alternativet gir med økte kapitalutgifter i størrelsesorden 2,5 mill. kroner/år. Flere av høringsssvarene og innspill fra referansegruppene løfter dette som det beste utredningsalternativet.

2A: Mosvik, Lyngstad og Utøy slås sammen. Noe renovering + nybygg

Rådmannen vurderer dette alternativet som mindre aktuelt; dette av flere grunner.

Det er knyttet usikkerhet til om man vil ha tilstrekkelig areal å bygge på/for liten tomt (inneklemt mellom dyrkajord på to sider, veien og barnehagetomta). Dette alternativet forutsetter gjenbruk av eksisterende arealer, samt dobling av arealene med et nybygg på 1100 kvadratmeter. Dette vil ta en god del av eksisterende utearealer ved skolen. Når det samtidig kommer ca. 110 nye elever, vil det med stor sannsynlighet være for lite uteareal på resterende tomt. Dersom en slik løsning velges må man også finne en annen løsning med hensyn til drift av Utøy barnehage.

Økonomi: Denne løsning vil kunne gi en effektiviseringsgevinst på ca. 1,8 mill. kroner. Rådmannen vil påpeke at dette er gove estimer, og minner om utfordringen ved å renovere gamle bygg. Utøy skole er fra 1964 og 1996. Bygget med gymsal er fra 1978.

ALTERNATIV 3

Mosvik, Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug/Sandvollen og noen elever fra Sakshaug krets flyttes til Sandvollen og Røra. Nye skolekretsgrenser

Dette alternativet anbefales av utrederne fra PwC/Telemarksforskning. Begrunnelsen er som følger:

Det er også lagt vekt på betydningen av «en skolestruktur for framtida» og at alternativet som anbefales skal kunne være en god løsning i minst 20 – 30 år fram i tid.

Etter en samlet vurdering anbefaler PwC Inderøy kommune å gå videre med alternativ 3, hvor skolene Mosvik, Utøy og Lyngstad slås sammen med Sakshaug, Lyngstadelevne fordeles mellom Sakshaug og Sandvollen, samt at enkelte elever ved Sakshaug flyttes til Røra og Sandvollen.

Dette alternativet medfører at kommunen får tre bærekraftige skolekretser med barneskoler på Sakshaug, Røra og Sandvollen. Dette gir tre skoler som i tråd med kommunens forutsetninger har mellom 100 og 300 elever. Størrelsen og rammevilkårene gir gode forutsetninger for kvalitativ god læring og en kostnadseffektiv drift. Alternativ 3 gir en betydelig økonomisk innsparing på anslagsvis 7,8 MNOK.

Med dette alternativet vil flere elever ha behov for skoleskyss og enkelte vil få lengre reisevei enn i dag. Avstandene er likevel ikke lengre enn at det for de aller fleste er fullt overkommelig og innenfor anbefalt norm. For elever bosatt ved Meltingen i 1. – 3. reisetiden være i grenseland for Kunnskapsdepartementets anbefalte norm. Dette vil imidlertid kun gjelde et fåtall elever og vi oppfordrer kommunen til sammen med bussoperatøren finne en transportløsning som oppleves akseptabel for elever og foreldre.

Rådmannen er langt på vei enig med utrederne i deres vurderinger.

Rådmannen vurderer at dette vil gi følgende fordeler/styrker:

- Fulldelte skoler
- Elevene får flere på sammen alder i samme klasse/gruppe. Det vil ha positiv betydning for de elevene som sliter med å finne venner/likesinnede.
- Bedre skolelokaler for elever fra Utøy og Lyngstad. Ingen skolebygg i kommunen med presserende behov for renovering dersom Utøy, Mosvik og Lyngstad sammenslås.
- Tett tilknytting til AKSET
- Sterkere faggrupper
- Styrker arbeidsmiljøet for ansatte
- Mer ressurser til skoleledelse (flere ansatte rundt rektor)
- Styrker utviklingsarbeidet
- Mer ressurs til helsesøster og miljøarbeider
- Større SFO med gode lokaliteter
- Bedre tilgang til vikarer/mindre sårbart
- Barnehagen kan tilbys nye lokaliteter i gml. Utøy skole (krever ombygging/renovering). Leieavtale med bedehuset sies opp. Samlokalisering av Utøy og Lyngstad barnehage er en mulighet.

Utfordringer:

- Flere må kjøre skolebuss til skolen. Får betydning med hensyn til fysisk aktivitet.
- Lengre skolevei for noen elever
- Etterbruk av bygg, Utøy, Lyngstad og ev. Mosvik

Økonomisk vil dette alternativet gi en effektiviseringsgevinst på ca. 7 mill. kroner og er dermed det alternativet som økonomisk sett er mest gunstig (sett bort i fra alt.4).

Oppsummering

Rådmannen ser her for seg følgende som en mulig løsning: Lyngstad og Utøy skole slås sammen med Sakshaug skole i løpet av en to-årsperiode - med ferdigstilling i 2018. Det etableres en ny skolekrets, og rådmannen foreslår ikke endringer i skolekretsgrensene ut over den nevnte; altså ingen flytting av elever fra Sakshaug til Røra/Sandvollan. Dette vil også si at Mosvik skole består på kort sikt. Selv om rådmannen ikke har tatt spesiell hensyn til intensjonsavtalen i sine vurderinger, vil dette alternativet være i tråd med de føringer som ligger i avtalen fra 2012.

Mosvik vil fortsatt være en fådelt skole, og man må i budsjett og økonomiplan ta hensyn til behovet for tilstrekkelig ressurser slik at man sikrer forsvarlig drift.

Rådmannen ser videre for seg en gradvis overgang gjennomført i to trinn: 1) Elevene fra Lyngstad overføres ved skolestart i 2017. Dette kan gjøres uten ytterligere utvidelser av areal. Det kan muligens bety bruk av noe tilleggsareal i 2017-2018, men dette lar seg løse. 2) Overføring av elevene fra Utøy skole skjer ved skolestart 2018. Det fordrer et nybygg/påbygg på Sakshaug skole og igangsettelse av planlegging/byggeprosjekt vinteren 2017. Dette er utredningsalternativ 1 beskrevet av utrederne i rapport fra mai 2016.

I tillegg foreslår rådmannen at dersom barnetallet ved Mosvik skole faller ytterligere, som prognosene fra SSB tilsier, f.eks. under 45-50 elever, overføres elevene fra Mosvik skole til Sakshaug skole fra 2020/2021 (eller når elevtallet har falt dramatisk) (utredningsalternativ 3).

Rådmannen anser denne løsningen som fornuftig, både økonomisk og kvalitativt, og dette vil gi den største effektiviseringsgevinsten med unntak av etablering av én skole på Inderøy (alternativ 4). Man vil få en ny stor skole på Straumen og en stor SFO med lokaliteter både i barneskolen og i Inderøy kulturhus.

ALTERNATIV 4

Alle elever i 1.-7.trinn samles på en felles barneskole – Sakshaug skole

Rådmannen anser alternativ 4 som lite aktuell av flere grunner. Det anbefales hverken av arbeidsgruppa, styringsgruppa, referansegruppene, utrederne fra PwC/Telemarksforskning eller i høringssvarene. En skole på denne størrelsen (i underkant av 600 elever), vil utfordre oss med hensyn til behov for areal til bygninger og uteareal. I tillegg er det en del kvalitative faktorer som vil være utfordrende.

Økonomisk sett gir dette alternativet størst effektiviseringsgevinst; ca. 7,8 mill. kroner.

Oppsummering

Rådmannen velger ikke å gå nærmere inn på alternativ 4.

ALTERNATIV 5

Alle elever i 5.-7-trinn samles på Sakshaug skole

Rådmannen anser alternativ 5 som lite aktuell av flere grunner. Det anbefales hverken av arbeidsgruppa, styringsgruppa, referansegruppene, utrederne fra PwC/Telemarksforskning eller i høringssvarene (med unntak av et innspill). Denne måten å organisere på vil opprettholde alle skolene i grendene, men med enda trangere og dårligere kår, økonomisk og kvalitativt, enn det som er tilfelle i dag.

Økonomisk sett vil dette gi en effektiviseringsgevinst anslått av utrederne til ca. kr. 600 000.

Oppsummering

Rådmannen velger ikke å gå nærmere inn på alternativ 5.

ALTERNATIV 6

Utøy slås sammen med Mosvik. Lyngstad slås sammen med Sakshaug og Sandvollen

Rådmannen vurderer dette alternativet som et av de utredningsalternativene som krever en grundigere gjennomgang. Tre av høringssvarene ønsket denne løsningen, og dette var en av tre alternativer flere ansatte så som en mulig løsning (alternativ 2, 3 eller 6).

Alternativ 6 vil redusere antall barneskoler på Inderøy til fire, og man får én mellomstor skole, Sakshaug skole, med ca. 210 elever - og tre mindre skoler med mellom 100 og 130 elever; Røra, Sandvollen og Mosvik.

Rådmannen vurderer at dette vil gi følgende fordeler/styrker:

- Mosvik: en fulldelt skole på størrelse med Sandvollen skole
- Elevene får flere på sammen alder i samme klasse/gruppe. Det vil ha positiv betydning for de elevene som sliter med å finne venner/likesinnede.
- Bedre skolelokaler for elever fra Utøy og Lyngstad. Ingen skolebygg i kommunen med presserende behov for renovering dersom Utøy sammenslås med Mosvik og Lyngstad sammenslås med Sakshaug.
- Sterkere faggrupper
- Styrker arbeidsmiljøet for ansatte
- Mer ressurser til skoleledelse (flere ansatte rundt rektor)

- Styrker utviklingsarbeidet
- Mer ressurs til helsesøster og miljøarbeider
- Bedre tilgang til vikarer/mindre sårbart
- Barnehagene vil kunne beholdes på Utøy og Lyngstad dersom ny felles skole plasseres i Mosvik. En felles barnehage for kretsene er også mulig. Vil uansett kreve utbedringer/ renovering.

Utfordringer:

- Flere må kjøre skolebuss til skolen. Får betydning med hensyn til fysisk aktivitet.
- Lengre skolevei for enkelte elever.
- Logistikk knyttet til SFO
- Etterbruk av bygg, Utøy og Lyngstad: Barnehagene beholdes på Utøy og Lyngstad dersom ny felles skole plasseres i Mosvik. Dersom denne løsningen velges, må Mosvik skole ha større areal. Det vil kreve at lokalene til Mosvik barnehage inngår i skolearealene. Det er noe usikkerhet knyttet til om dette er tilstrekkelig areal for et elevtall på ca. 130. Felles barnehage for Utøy og Mosvik på Utøy i renoverte skolebygg er en mulighet. På Lyngstad må barnehagen renoveres/oppgraderes dersom fortsatt drift.
- Utearealet tilstrekkelig?
- Flytting av ca. 75 elever til den kretsen med statistisk størst sannsynlighet for tilbakegang i elevtall.
- Flytting av 75 elever i motsatt retning av pendlemønstre til foresatte vil utfordre logistikken for foresatte. Det vises for øvrig til dokumentasjon vedrørende pendling ut av Inderøy i saken om kommunereformen.

Økonomisk gir dette en effektiviseringsgevinst på ca. 3,5 mill. kroner ifølge rapporten fra PwC/Telemarksforskning og kommunalteknikk.

Dersom man skulle gå for dette alternativet er det behov for å ta i bruk arealene til Mosvik barnehage som skoleareal. Det knytter seg usikkerhet til om arealet er hensiktsmessig til klasserom, selv etter ombygging

Kommentar fra kommunalteknikk:

Areal i Mosvik barnehage er på 450 kvm. Formen på barnehagen gjør det utfordrende å få til store nok rom som er hensiktsmessige som klasserom. I beste fall 3 rom på omkring 40 kvadrat. Her er det mye usikkerhet når det gjelder gjennomførbarhet, og man vil garantert få ombyggingskostnader.

Oppsummering

Alternativ 6 er, etter rådmannens vurdering, mindre aktuelt enn alternativ 2 og 3 - først og fremst av usikkerhet knyttet til hensiktsmessig areal, logistikk for foresatte knyttet til reisevei/pendling (nevnes av flere; høringsvar og referansegruppe).

ALTERNATIV 7

Utøy slås sammen med Mosvik og Lyngstad

Rådmannen anser dette alternativet som mindre aktuelt; dette av flere grunner.

Alternativ 7 vil redusere antall barneskoler på Inderøy til fem skoler, og Lyngstad skole vil fortsatt være en fådelt skole, med ca. 65 elever ut fra dagens elevtall. Mosvik skole vil få en tilførsel på ca. 55-60 elever og vil da ha et samlet elevtall på ca. 110.

Styrker:

- Mosvik skole vil bli en fulldelt skole med de kvaliteter som ligger i det.
- Fine uteområder
- At færre elever berøres av strukturendringer, kan av enkelte oppleves som en fordel.

Utfordringer:

- Ikke fulldelt skole på Lyngstad. Det vil si samme utfordringer som i dag vedrørende mange av de kvalitative sidene.
- Alle elevene fra Utøy må ha skoleskyss.
- Logistikk knyttet til SFO
- Etterbruk av skolebygg på Utøy. Kan, som tidligere beskrevet, gi plass til en ny renover og sammenslått barnehage på Utøy for kretsene Mosvik, Lyngstad, Utøy.
- Bygningsmassen på Lyngstad er gammel, og det vil derfor snarlig ha behov for renovering. Etterslep Lyngstad skole er på kr. 595 3920; ikke inkludert noe på samfunnshuset.
- Flytting av ca. 75 elever til den kretsen med statistisk størst sannsynlighet for tilbakegang i elevtall.
- Flytting av 75 elever i motsatt retning av pendlemønstre til foresatte vil utfordre logistikken for foresatte. Det vises for øvrig til dokumentasjon vedrørende pendling ut av Inderøy i saken om kommunereformen.

Økonomi: Liten eller ingen økonomisk gevinst/effektivisering blant annet på grunn av gammel bygningsmasse. Anslått innsparing på kr 1,4 mill. kroner (jf. kommunalteknikk).

Oppsummering

Det er, etter rådmannens vurdering, ikke å anbefale å gå for alternativ 7.

0-ALTERNATIVET

Dersom kommunestyret velger å videreføre den skolestrukturen kommunen har i dag med seks barneskoler, en i hver krets, må man vurdere konsekvensene grundig; kvalitativt og økonomisk.

Positive sider ved dagens skolestruktur er oversiktighet/eleven blir sett, færre mennesker og mindre støy, alle kjenner alle, korte reiseavstander for elever som kjører buss, gode erfaringer med samarbeid med aktører i kretsen, fine uteområder. I tillegg kan det nevnes at resultat fra Elevundersøkelsen viser at det jobbes godt med antimobbearbeid i kommunen. På andre parameter skiller ikke Inderøy seg vesentlig fra Nord-Trøndelag og nasjonalt.

Når rådmannen allikevel mener at dagens skolestruktur ikke er forenlig med *en skolestruktur for framtida*, er det på bakgrunn av en samlet vurdering av alle momenter i saken.

- Man kan, og bør, stille spørsmål ved om man, per dato, gir et likeverdig tilbud til alle elever i barneskolene.
- Vi har ikke tilstrekkelig formalkompetanse på en del skoler i dag.
- Liten grad av fleksibilitet i organiseringen ved skoler med få lærere.
- Resultatene på enkelte enheter er, over tid, bekymringsfulle (nasjonale prøver)
- Vi vil kunne få utfordringer med hensyn til rekruttering framover.
- Det er på enkelte skoler/enheter behov for større, bygningsmessige investeringer.
- Vi har for lite ressurser per enhet mht. spesialutdanninger (helsesøster, miljøarbeider m.m.).
- Det er barn i Inderøyskolen som ikke har/finner en venn.
- Det er store utfordringer knyttet til vikarer ved sykefravær og annet fravær, særlig på de små skolene.
- Økonomien utfordrer oss jf. nytt inntektssystem, demografisk utvikling, nye krav etc.
- Vi bruker forholdsmessig mer penger på mindre skoler enn de større skoler - samtidig som at de fortsatt er i en sårbar posisjon når det gjelder bemanning og kompetanse.

Det er i prosessen, og i høringssvar, kommet forslag til mindre tiltak man kan gjennomføre for å bedre kvaliteten og økonomien. Rådmannen har følgende kommentarer til forslagene:

Felles rektor på to eller flere skoler

Dette er et tiltak som vil gi liten eller ingen økonomisk effekt. Skolene må ha mer administrativ ressurs når rektor ikke er tilstede hele tiden.

Kvalitetsmessig vil en slik løsning, etter rådmannens vurdering, være et dårligere tilbud både for ansatte og elever. Daglig ledelse: pedagogisk, organisatorisk og strategisk, er viktig i skolen og har stor betydning for utviklingsarbeid, personaloppfølging, veiledning - og i dialogen med elever og foresatte.

Lærere har ansettelsesforhold på to eller flere skoler/enheter

Lite hensiktsmessig organisatorisk og praktisk. Tiltaket gir liten eller ingen økonomisk gevinst. Svar på spørreundersøkelsen for ansatte viser at svært få ansatte ønsker å jobbe på to skoler/enheter.

Rådmannen vurderer det slik at dette tiltaket klart vil utfordre kommunens rekruttering av lærere. Her baserer rådmannens seg i all hovedsak på funn fra ansatteundersøkelsen, samt direkte dialog med ansatte og rektorgruppen.

Oppsummert

Rådmannen anbefaler ikke forslagene. Tiltakene er, etter rådmannens vurdering, ikke i tråd med det som var hele intensjonen med utredningsarbeidet; nemlig å skape en skolestruktur som står seg for framtiden, økonomisk og faglig. Slik sett kan disse tiltak ikke kompensere for andre virkemidler som må til for å skape den økonomiske og faglige robustheten vi er ute etter. Det bør også nevnes at rektorkollegiet er meget skeptisk til forslagene.

Faglige konsekvenser ved å videreføre dagens skolestruktur

Dersom man velger å videreføre eksisterende ressursfordelingsmodell, vil de større skolene få en noe større nedgang i ressurser enn småskolene, jf. ressurstilodelingsmodellen for skole, i årene framover.

Denne tendensen har vært tydelig siste år, og vil kunne forsterkes framover. En stor andel av ressursene skolene har, nærmere 80 %, er bundet opp i lønn til lærere og andre ansatte.

Konsekvensene ved reduksjon i ressurser, vil bl.a. være lavere lærertetthet, særlig på ungdomsskolen som er den største skolen, større utfordringer mht. kompetanse på fag, mindre ressurser til spesialoppgaver/oppfølging elever, færre ressurser til miljøarbeider, mindre ressurser til utviklingsarbeid, utfordringer når det gjelder det sosiale miljøet for elever og lærere – og rekrutteringsutfordringer.

Økonomiske konsekvenser ved å videreføre dagens skolestruktur

Strammere budsjett i årene framover vil tilsi en reduksjon i overføringer til oppvekstområdet på i størrelsesorden 4-6 mill. kroner (økonomi- og kvalitetsutredningen); altså færre ressurser til oppvekstområdet samlet og dermed også mindre ressurser til hver skole. Reduksjon i ressurser vil medføre en reduksjon i overføringene til hver enkelt enhet på om lag 6-8 %, grovt sett.

Beholder vi dagens skolestruktur må vi *ruste opp byggene*. Rapporten fra PwC/Telemarksforskning anslår et behov for opprusting på ca. 26,6 mill. kroner. Dette er et resultat av manglende vedlikehold (vedlikehold er driftsutgifter). Opprusting av gamle bygg kan erfaringsmessig bli dyrere (jf. oppussing av Mosvik skole, Inderøy kulturhus m.fl.). Et lån på 26,6 mill kroner vil medføre økte kapitalkostnader i form av renter og avdrag på om lag 1,5 mill. kroner pr år.

Det vil sannsynligvis oppstå et behov for standardheving (krav om standardheving for at dette kan klassifiseres som investering) som vil øke investeringsbehov og dermed kapitalkostnadene ytterligere.

Konsekvenser dersom vi ikke ruster opp vil være for dårlig inneklima, store forskjeller i fysiske skoletilbudet til elevene; noe som blant annet handler om helse, opplæring, trivsel - og elevers og læreres arbeidsforhold.

Rådmannen er imidlertid klar over at dagens skolestruktur har noen klare fordeler også (som tidligere omtalt). Mye av arbeidet som er gjort i forbindelse med denne skoleutredningen kan tyde på dette

(referansegruppemøter, høringsuttalelser, folkemøter mm.). For rådmannen er det imidlertid viktig å sette disse fordelene opp mot de klare ulemper en fortsettelse med dagens skolestruktur vil ha, og med henvisning til utredningsarbeidets mandat som setter *en skole for framtiden* i sentrum, vurderer rådmannen det slik at ulempene ved dagens skolestruktur må veie tyngre enn fordelene. Det er med bakgrunn i dette at rådmannen ikke kan anbefale 0-alternativet, heller ikke med de mindre endringsforslag som står beskrevet ovenfor.

OMSTILLING VED MULIG STRUKTURENDRING

Alle pedagoger og fagarbeidere ved skolene i Inderøy, er tilsatt i Inderøy kommune. Det betyr at hele kommunen er omplasseringsområde for eventuelt overtallig personale. Ved en eventuell endring vil personaltjenesten, i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, utarbeide en prosedyre for sammenslåing og nedmanning. Her vil en legge til grunn at de ansatte har sine rettigheter som følger av lov og avtaleverket. En prosedyre for omstilling vil omhandle hvordan reduksjon eller avvikling av aktivitet skal gjennomføres, hvordan planlagte endringer skal gjennomføres (informasjon, arbeidsgivers plikter i forhold til tillitsvalgte), tidsfrister osv. Dette er en prosedyre som skal drøftes med tillitsvalgte før den godkjennes. Vi har etablert tilsvarende prosedyre i 2016 for blant annet omstilling innenfor bistand og omsorg.

Ved en mulig overtallighet vil en bruke naturlig avgang, og ikke forlengelse av vikariat, som virkemidler for å unngå opphør av faste arbeidsforhold. Erfaringene vi har så langt med omstilling innenfor skoleområdet, er at vi har klart våre omstillinger uten opphør av arbeidsforhold for faste ansatte gjennom omplasseringer til andre tilsvarende oppgaver eller til nye arbeidsoppgaver innenfor andre tjenester.

ETTERBRUK AV LOKALER

I flere av utredningsalternativene vil etterbruk av skolebygg/lokaliteter være en aktuell problemstilling. Rådmannen vil ikke legge mye vekt på dette i denne omgang, men sier noe generelt om hvilke muligheter man har sett i lys av kommunale behov og økonomiske hensyn. Prosessen videre må komme som et resultat av vedtak om sammenslåing/nedleggelse av skoler. Rådmannen ønsker å understreke viktigheten av en god dialog og prosess med de aktuelle kretsene for å se på hva som er interessant/mulig med hensyn til etterbruk.

Rådmannen kan se for seg flere muligheter ved avhending av kommunale bygg. Andre tjenesteområder kan ta i bruk bygget, for eksempel barnehage og/eller SFO. Dette vil i så fall kreve at man tilpasser/ombygger arealene noe. For det første fordi en barnehage har andre arealbehov enn en skole, og for det andre fordi disse bygningene ikke er i tilstrekkelig tilfredsstillende bygningsmessig tilstand per dato.

Skolebygg kan også avhendes for en symbolsk sum - f.eks. til et grendelag. Dette vil være mest aktuelt der skolen er sammenbygd med samfunnshuset som på Lyngstad, Røra og Sandvollan. En slik løsning forutsetter en tett dialog og et tett samarbeid mellom kommunen og den/de som tar over bygningsmassen. Det finnes gode eksempler av at man har fått til gode løsninger gjennom felles innsats.

En annen mulighet er salg av bygninger. Enkelte bygg, som f.eks. barnehagen på Lyngstad eller i Mosvik, kan selges til boligformål. Dersom man vurderer salg av skolebygg, bør man vurdere om man skal legge en klausul som stenger for oppkjøp av bygget til privat drift av skole. Det vil i så fall kreve politisk vedtak. Det vil også kreve omreguleringen av arealene.

Man kan også vurdere å la bygg stå tomme på kort sikt. Da vil kommunen få noen driftsutgifter som likevel er lavere enn når bygget er i full drift, men man vil kunne kjøpe seg noe tid før man tar en endelig beslutning knyttet til framtidig bruk.

En siste mulighet er riving av bygg. Dette kan åpne opp for annen bruk av tomta eller salg av tomt. Låneopptak knyttet til riving er mulig når dette er ledd i en investering til eget bruk, for eksempel ny skole, boligtomt eller lignende.

BARNEHAGESTRUKTUREN I INDERØY

Per i dag har Inderøy kommune seks kommunale barnehager med til sammen ca. 230 barn. I tillegg er det fem private barnehager i kommunen med til sammen ca. 100 barn.

Flere av innspillene fra høringsrunden og i tilbakemeldinger fra referansegruppene, handler om mulig framtidig barnehagestruktur.

Rådmannen mener at mange av argumentene for å samle skolene i større enheter, også kan brukes når det gjelder faglig og økonomisk drift av barnehagene.

Det handler om:

- Bedre og oppdaterte bygninger/lokaliteter til barnehagene. Per i dag har kommunen en barnehage på Lyngstad med et stort behov for renovering. Utøya barnehage har tilhold i leide lokaler og har små og lite egnede lokaler/areal etter dagens standard.
- Bedre fagsamarbeid og potensial for utviklingsarbeid. Gir sterke profesjonsfelleskap.
- Større miljø for barna og alle ansatte. Det får betydning for fagkompetansen, oppfølging, tilrettelegging, sykefravær m.m.
- Større fleksibilitet med tanke på organisering av aktiviteten i barnehagen (blant annet med tanke på å ta med mindre grupper ut på tur/organisere aktiviteter/etablere bedre opplegg for skolestartere).
- Forenkler samarbeidet mellom skolen og barnehagen.
- Enklere å rekruttere dyktige medarbeidere.
- Lettere å få fylt opp stillinger opp mot 100 %, særlig for fagarbeidere, men også for lærere.
- Muligheter for å samarbeide mellom avdelinger og andre barnehager.
- Kommunen kan bruke mer ressurser på uteområdene – på færre enheter.
- Stordriftsfordeler når det gjelder drift og vedlikehold av bygg.
- Mer økonomisk og effektiv drift generelt. Vil for eksempel gi gevinst med hensyn til ressurser til spesialpedagogisk hjelp.

Ved bygging av Sandvollan barnehage kom følgende regnestykke fram:

Pris per kvadratmeter Sandvollan barnehage er kr 368. Rammen var på 14.5 millioner kroner inkludert riving av gammelt bygg (kr. 150.000). Dette regnestykket kr. 14,35 mill/368 gir 39.000 kr per kvadratmeter. Barnehagen er beregnet for 36 barn; dvs. kr. 400.000 per barn i investeringer, eller drøyt 10 kvadrat per barn. Normtallene sier 4 (bygget er dimensjonert etter dette tallet), men da er det bare lekeareal osv. som er med, ikke kontorer, tekniske rom, toalett, lager etc.

I denne omgang vil rådmannen ikke foreta en nærmere utredning av barnehagestruktur i Inderøy kommune. Dermed tar man utgangspunkt i at eksisterende barnehagestruktur bevares (med unntak ved valg av alternativ 6). I denne sammenheng er det imidlertid viktig å bemerke at vi, også her, blir utfordret ut fra både et kvalitativt og økonomisk perspektiv.

SAMMENDRAG

Utredning av ny skolestruktur i Inderøy, *En skole for framtida*, har vært en omfattende utredning med stor grad av medvirkning. Som man kunne forvente har det skapt et stort engasjement i hele kommunen. Lignende prosesser i andre kommuner har vist at slike utredninger er krevende, og at det av og til er vanskelig å lande saken og få et vedtak som står seg 30-40 år fram i tid. Rådmannen vurderer

det slik at risikoen, dersom man ikke klarer å enes om et framtidsrettet vedtak for kommunens skolestruktur, er at saken kommer opp igjen etter noen år – noe som sannsynligvis vil føre til en større slitasje i sektoren enn det man ser i dag.

Rådmannen har i saksframlegget forsøkt å ha en grundig gjennomgang og dokumentasjon av status, muligheter og utfordringer. Alle de sju utredningsalternativene bestilt av politikken, presentert i rapport fra PwC/Telemarkforskning, er drøftet med utgangspunkt i styrker og utfordringer. Dette er så vurdert opp mot tilbakemeldingene i høringssvarene, fra referansegruppene og svarene i spørreundersøkelsene. Hvert alternativ er vurdert ut fra kvalitative faktorer og økonomisk robusthet. Det er viktig å understreke at rådmannen baserer seg på forholdsvis få høringsuttalelser (relatert til antall foresatte i kommunen og antall innbyggere i kommunen), og dermed trenger uttalelsene ikke nødvendigvis å være representativ.

Rådmannen har vurdert tre av alternativene særlig grundig; alternativ 2, 3 og 6, mens de andre fire er vurdert noe mindre grundig. Dette på bakgrunn av at alternativene 2,3 og 6, enten svarer til de krav man har satt til kvalitet og/eller effektiviseringsgevinst, eller på bakgrunn av at flere/noen innbyggere har gitt uttrykk for at alternativet er særlig ønsket.

Som beskrevet i *Gjennomgang av de ulike utredningsalternativene*, anser rådmannen alternativ 2, Ny sammenslått skole på Utøy, som det beste alternativet for skolestrukturen i Inderøy, gitt at man ser bort fra det økonomiske perspektivet.

Når rådmannen allikevel velger å gi en anbefaling til politikerne som er i tråd med den utredene fra PwC/Telemarkforskning har gitt, alternativ 3, er det på bakgrunn av både de økonomiske og kvalitative sidene i strukturforslaget.

Det er imidlertid viktig å merke seg at rådmannens forslag avviker noe fra utredernes forslag.

Forskjellen ligger i at man ser for seg en gradvis sammenslåing av Lyngstad og Utøy skole med Sakshaug skole med oppstart høsten 2017, og deretter en vurdering, på noe lengre sikt (4-5 år), om Mosvik skole skal sammenslås med Sakshaug. Det siste trinnet vil avhenge av elevtallsutviklingen i Mosvik krets. Det betyr altså at Mosvik skole, i første omgang, fortsatt vil bestå som fådelt skole.

Rådmannen har, som nevnt tidligere, gjennom sin anbefaling vektlagt de kvalitative og økonomiske faktorene høyt. I tillegg har man vektlagt innspill som har kommet, først og fremst vedrørende lengde på skoleveien, men også argumentet om at man må beholde den nyrenoverte skolen i Mosvik. Rådmannen har i tillegg valgt å lytte særskilt til de innspill som har kommet om ikke å dele eksisterende skolekretsgrenser.

Det denne løsningen ikke tar opp i seg, er ønsket om å ha bare fulldelte skoler i kommunen. På sikt vil det muligens kunne bli realiteten.

Dersom elevtallet ved Mosvik skole fram mot 2020 faller drastisk, ned mot 45 elever, og prosessen igangsettes som beskrevet, vil kommunen ikke trenge å betale tilbake så mye av momskompensasjon knyttet til oppjustering av Mosvik skole. (Kr 6,677 mill fordeles over 10 år. Eksempel: tilbakebetaling etter 5 år (2020) utgjør 3,3 mill. kroner). Denne løsningen gir oss også tid til å ferdigstille utredning av helse, bistand, omsorg – noe som kan gi oss gode ideer på etterbruk av Mosvik skole dersom det skulle bli aktuelt.

Det har vært, og er, en målsetting for skoleeier at flest mulig elever i barneskolen skal knyttes tett til satsningen som gjøres i det nye kultur- og skolesenteret AKSET. Dette kan skje på flere måter. Man må, og skal, involvere barneskolene utenfor Sakshaug krets slik at alle får brukt lokalitetene med jevne mellomrom; det være seg om det er snakk om fire eller tre barneskoler. Samarbeid på ulike områder må etableres mellom klasser og faglærere. Men den beste integreringen i AKSET får man, uansett, ved at man er elev ved Sakshaug skole.

Det er, som beskrevet under utbyggingen av AKSET, avsatt areal til nybygg ved Sakshaug skole i tilfelle ny skolestruktur og overføring av elever til Sakshaug skole.

Fysisk aktivitet blant barn og unge er viktig for den enkelte og viktig for den generelle folkehelsen til befolkningen i Inderøy kommune. Resultat fra Ungdata (2014), viser at ungdom fra kommunen ikke skiller seg ut nevneverdig med hensyn til hvor fysisk aktive de er sammenlignet med ungdommer i Nord-Trøndelag og nasjonalt. Sett i et lengre perspektiv mener rådmannen allikevel det er viktig å ha et særlig fokus på dette tema. Fysisk aktivitet er en av satsingsområdene på oppvekstområdet, og det er løftet som et mål i Kommunedelplan oppvekst for Inderøy kommune (2015)... "Bidra til at barn og unge er fysisk aktive". Tilhørende tiltak er formulert: " Minimum 60 min. fysisk aktivitet per dag i skolen. Et annet delmål er "Attraktive uteområder som inviterer til aktivitet for alle". Alle skolene i Inderøy har, i større og mindre grad, lagt opp til uteskole, turaktiviteter i småskolen og uteområder med mulighet for fysisk aktivitet. Så også i AKSET.

Det har framkommet spørsmål i utredningsprosessen om utearealet ved Sakshaug skole er stort nok dersom man sammenslår skoler og overfører elever til Straumen. Rådmannen vurderer utearealet rundt og i AKSET per i dag som romslig, og man anser det som lite problematisk å finne nye områder å ta i bruk til den noe større elevmassen (fra 315 (alt.2) til 360 elever (alt.3)). For det første kan man ta i bruk idrettsanlegget med friidrettsbane og fotballbane og Prestlia, i større grad enn tidligere planlagt, og for det andre vil rådmannen også se på andre muligheter for utvidelse av utearealet.

I utredningsprosessen har det kommet inn mange innspill når det gjelder lengre skolevei og økt grad av inaktivitet hos elevene som resultat. Rådmannen ser at dette for enkelte elever kan medføre mindre fysisk aktivitet, men man vurderer det likevel slik at skolene har tilrettelagt for fysisk aktivitet og uteskole på en god måte. Dette vil kunne veie opp for den ulempen man vil kunne få knyttet til lengre skolevei.

Rådmannen vil avslutningsvis rette en takk til alle som har vært bidragsytere i prosessen – ingen nevnt, ingen glemt.

Konklusjon

Se rådmannens forslag til vedtak.